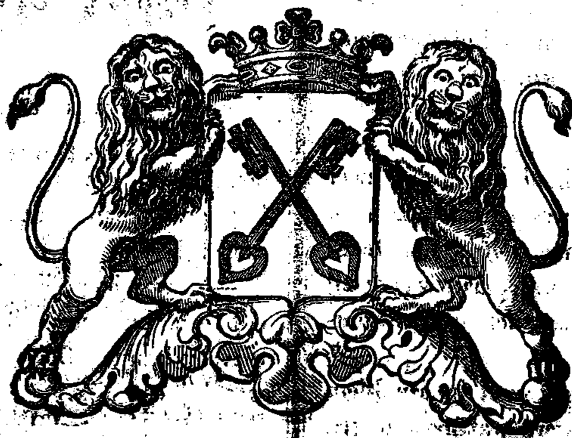
1851. N°. 128.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 24 OCTOBER.

De Prijs der Courant is ƒ12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 23 October.

Eergisteren werden de Oude Lieden in het Minnehuis alhier, ten getale van driehonderd, door de goedheid van den Heer Burgemeester mildelijk onthaald. Ten half acht ure met drie zijner kinderen aan het gesticht gekomen (zijne Echtgenoote werd tot leedwezen van allen door ongesteldheid verhinderd hem te vergezellen) begaf hij zich, na door Regenten in hunne kamer verwelkomd te zijn, met deze naar de fraai versierde zalen. Hier werd hij met toepasselijk Godsdienstig gezang ontvangen en vervolgens door eene der vrouwelijke bestedelingen in de vrouwen- en eenen der mannelijke in de manszaal aangesproken en voor zijne weldadigheid bedankt. Groot was de vreugde der feestvierenden bij het ruime hun geschonken onthaal, en hunne vrolijke opgewondenheid werd niet weinig vermeerderd door den minzamen en gullen toon, op welken de Burgemeester zich met velen der oude lieden onderhield. Na zich geruimen tijd in de zalen opgehouden en het geheele gesticht bezigtigd te hebben, vertrok hij onder het gejuich, zoo der feestvierenden als van het volk buiten het gebouw. Lang zal de herinnering aan dien avond in het gesticht leven en de naam van den nieuwen Burgemeester, wiens eerste gedachte bij het optreden aan het hoofd dezer gemeente eene gedachte van weldadigheid jegens verarmde natuurgenooten was, zal er zeker lang met dankbaarheid herdacht worden.

— Het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland (kamer van correctionele appellen) heeft gisteren uitspraak gedaan in zake Martinus v. Mourik, Joh. Hendricus Clausman, Arie v. Assum en Jan v. Mourik, allen broodbakkers te Woerden. Deze geïntimeerden waren door de Arrondissements-Regtbank alhier ontslagen van alle regtsvervolging, doch zijn door het Hof schuldig verklaard aan het verkoopen van brood boven den vastgestelden zetting-prijs, en aan het niet in hunne winkels voorhanden hebben van het vereischte zwarte bord, en te dier zake veroordeeld tot twee geldboeten, ieder van ƒ10, alsmede in de kosten.

— Als eene bijzonderheid wordt uit 's Gravenhage gemeld, dat de Heer de Jongh van Arkel, Emeritus-Predikant, aldaar den 17den zijne veertigjarige huwelijks-vereeniging heeft gevierd, met zijne Echtgenoote, vrouwe M. H. van Luttervelt, uit welken echt geboren waren negen zonen en acht dochters. De feestvierenden hadden het zeldzaam voorregt van gedurende dit veertigjarig tijdsverloop geen dezer zeventien kinderen door den dood te verliezen.

— Uit Amsterdam wordt gemeld, dat de drie personen, ter zake van de valsche coupons gevangen genomen, reeds hunne schuld hadden bekend, als vervaardigers en uitgevers.

— Uit Zwolle wordt gemeld dat aldaar na hevige ongesteldheid, plotseling was overleden de Predikant van Senden, Theol. Dr., Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, Lid van onderscheidene geleerde genootschappen, onder anderen van de Maatschappij van Ned. Letterkunde alhier, algemeen bekend door de reis in gezelschap van H. K. H. de Prinses Marianne der Nederlanden in de jaren 1849—50 naar het Oosten gedaan, en van welke reis hij in den aanvang dezes jaars het eerste deel der beschrijving uitgaf.

Bijzonder ervaren in de geographie van Palestina, waarvan hij vroeger een Atlas in het licht zond, paarde hij bij die wetenschap, vele andere voortreffelijke gaven en veelzijdige kennis, waarvan zijne geschriften en niet het minst, de vermelde reisbeschrijving menigvuldige onweersprekelijke getuigenissen opleveren.

Tot eene bijdrage aan zijne nagedachtenis, deelen wij hier de volgende merkwaardige woorden mede, die hij op het punt van zijne reis te aanvaarden, 2 Julij 1849, aan een zijner vrienden schreef:

»Wij beiden zijn reeds oud genoeg om te weten dat het bij eene afdeeling van de groote reis door dit leven niet anders is, dan bij die levensreis zelve. Niet alle verwachtingen worden verwezentlijkt. Doch om de verwezentlijkingen zweeft evenwel als om de teleurstellingen eene hoogere Hand. Die heeft dezen schakel in de keten van mijne dagen gelegd en in dat geloof ben ik dankbaar, kalm en vol moed.«

Wij hopen, dat ten opzigte der uitgave van het overige van dit belangrijk werk, het publiek niet zal ondervinden, dat, gelijk de thans overledene boven schreef, »niet alle verwachtingen worden verwezentlijkt," maar dat de uitgever in staat zal worden gesteld, om ook het vervolg te kunnen aanbieden eener reize, die uit hoofde harer wetenschappelijke bewerking, te midden van vele reizen naar het Oosten, eene bijzondere blijvende waarde bezit.

— De Hoog-Eerw. Heer J. Zwijsen, Bisschop van Gerra, heeft bij een herderlijken brief te Tilburg, bekend gemaakt, dat hij het bestuur van het Apostolick Vicariaat van 's Hertogenbosch aanvaard heeft, in stede van den dezer dagen overleden Bisschop van Emaus, de H. Eerw. Heer den Dubbelden.

— Op de voordragt van drie personen voor de vacerende betrekking van Rector aan het Gymnasium te Leeuwarden zijn door Curatoren geplaatst de heeren Pleyte, te Zalt-Bommel, Francke, te Amersfoort, en Engelbrechts, te Doesburg.

— Men berigt nader uit Leeuwarden dat niet al de gestolen goud- en zilverwerken waren gevonden, maar slechts ongeveer een derde; en dat een der twee gevangen genomen broeders zich in de gevangenis van het leven had beroofd door zich aan zijn zakdoek op te hangen.

's GRAVENHAGE, 23 October.

De Minister van Finantiën heeft bepaald dat voortaan geen vrijdom van accijns op binnenlandsch gedistelleerd kan worden genoten tot het vervaardigen van Spiritus simplex en van Spiritus compositus of compositionis variae.

— De funderingswerken voor een oude mannen- en vrouwenhuis, benevens een kapel, achter het R. K. weeshuis alhier, is aangenomen door O. Wenekers, voor ƒ14,888.

— De Afdeeling van de Tweede Kamer hebben heden het onderzoek voortgezet, wegens den waarborg der gouden en zilveren werken, de Russische Schuld en de Weeskamers.

AMSTERDAM, 22 October.

Door den Raad dezer stad is tot Onderwijzer in de Nederduitsche taal, stijl en letterkunde, alsmede in de geschiedenis des Vaderlands, in plaats van den Heer J. P. Arend, eervol ontslagen, de Heer W. Hofdijk Jbzn. benoemd.

— Met betrekking tot den verschrikkelijken moord, op den 17den Augustus jl., in de Kalfjeslaan gepleegd, vernemen wij, dat, na een uitgebreid onderzoek, hetwelk velerlei bezwaren van schuld tegen den verdachte heeft opgeleverd, op gisteren door den Heer Regter-Commissaris eene belangrijke ontdekking is gedaan. Die ontdekking betreft de plaats, waar de goederen, aan de vermoorde ontvreemd, zijn verborgen geworden. Al die goederen zijn in beslag genomen. De verdachte, die gedurende twee maanden volgehouden had onschuldig te zijn, is voor de kracht van dit nieuwe bezwaar bezweken, en is er weinige uren na die ontdekking toe overgegaan, van te belijden dat hij werkelijk de dader van het misdrijf is.

Volgens die bekentenis zou, hoe ongehoord het ook moge schijnen, de moord op verlangen van de vrouw zelve geschied zijn.

ZWOLLE, 20 October.

Alhier is aangenomen het graven van een kanaal van de Lintherterberg tot aan de Regge, en het maken van 3 sluizen en 3 sluiswachterswoningen, voor ƒ180,600, door H. P. Noorns te Lent.

— Uit Steenwijk wordt aan de *Zwolsche Courant* van den 18den dezer geschreven: Gisteren nacht zijn er in de gemeente Steenwijkerwold 24 schapen dood gebeten, en 4 verwond. Hetzelfde heeft daags te voren plaats gehad met een grooter aantal onder Noordwolde, provincie Vriesland. De beesten zijn alle in den hals gebeten, en een derzelve is aan en rondom den hals geheel afgekloven en zelfs de tong verslonden. Daar men op de Kadijk in de gemeente Steenwijkerwold een spoor van een vreemd dier meent ontwaard te hebben, en het geheel onwaarschijnlijk is, dat een of meer honden, eerst in de gemeente Nordwolde en daarna in de 2 uren van dezelve verwijderde gemeente Steenwijkerwold, de schapen zouden dood gebeten hebben, schijnt het gevoelen der zoodanigen niet zonder grond, die deze slagting, onder zoo vele schapen aangerigt, aan eenen wolf, of aan een of ander wild dier toeschrijven, hetwelk welligt uit een dierenspel ontsnapt is.

DWINGELOO, 14 October.

Onze gemeente zal weldra eene groote verandering ondergaan in het personeel van onderwijzende personen. Niet alleen gaan de Onderwijzers Zoer en Kleinenberg vertrekken naar de Kaap in Zuid-Afrika; maar ook onze Predikant van Schaick gaat ons verlaten. Z. W. Ew. heeft onlangs eene benoe-

ming als Predikant enz. ontvangen van Paramaribo in de Hollandsche kolonie Suriname in Z.-Amerika. Zoodra de approbatie terug is en de huiselijke omstandigheden het gedoogen, zal Z. W. Ew. de reis aannemen.

MIDDELBURG, 16 October.

De vereeniging van genees- en heelkundigen in Zeeland heeft, bij meer andere verrigtingen, die het welzijn harer stad- en gewestgenooten kunnen bevorderlijk zijn, het wenschelijk geacht, dat de bakerstand worde verbeterd; zij heeft tot dat einde eene permanente Commissie benoemd, aan welke zij de zorgen heeft opgedragen, die tot de verwezenlijking van dien wensch zouden kunnen leiden.

Deze Commissie heeft hare werkzaamheden aangevangen, met in een klein geschrift, opgedragen aan vrouwen en moeders, dit onderwerp wat meer uiteen te zetten, de noodzakelijkheid tot verbetering aan te wijzen, de middelen om daartoe te geraken, en waarvan zij tot dat einde wenscht gebruik te maken, mede te deelen, en eindelijk de medewerking in te roepen van alle vrouwen en moeders, tot bereiking van haar doel.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 19 October.

Z. K. H. Prins Albert heeft van den Koning van Zweden de kostbare Zweedsche porphyren vaas ten geschenke gekregen, welke op de Tentoonstelling aller aandacht tot zich had getrokken.

— Vrijdag ll. is het verlengstuk van den onderzeeschen telegraaph naar den Franschen wal overgevoerd en aan den aldaar liggenden kabel vastgehecht, zoodat de electrische gemeenschap tusschen de beide landen nu geregeld plaats heeft.

— Bij Lloyds is tijding ontvangen dat het fraaije Fransche oorlogsfregat Alcimène, van 36 stukken, onder bevel van den Graaf d'Harcourt, op de westkust van Sidney in Nieuw Zuid-Wallis verongelukt is, waarbij 12 man der equipage omgekomen zijn, terwijl de overigen zich naar Auckland begeven hebben. De schade wordt op 1½ millioen fr. begroot.

— De voorstanders der in Ierland van staatswege opgerigte lagere scholen voor kinderen van alle godsdienstige gezindheden, hechten veel gewigt aan een verslag door een Anglikaansch geestelijke, twee Presbyteriaansche en een Methodisten Prediker en een Roomschen Bisschop dezer dagen gegeven van hunne bevinding bij het opnemen eener zoodanige school, de normaalschool van het district Newry.

In dit verslag wordt gezegd:

»Naar hetgeen wij in de school te Newry hebben gezien, en naar hetgeen wij bijna dagelijks opmerken, kunnen wij het gunstigste getuigenis van de uitwerking van het in die school gevolgde opvoedingsstelsel afleggen. Daar leeren kinderen van verschillende secten den haat en het wantrouwen afleggen, die zoo lang de vloek van ons land geweest zijn; daar maken zij de heilrijke ontdekking dat zij, bij verschil van godsdienst-begrippen, evenwel elkander welwillendheid en vriendschap kunnen betoonen.

»Wij maken van deze gelegenheid gebruik om ons eenstemmig gevoelen over de gemengde scholen te doen kennen. Wij zien daarin, de zaak in het afgetrokkene beschouwende, het beste denkbare stelsel niet. Maar dat is niet het ware oogpunt. Als practische lieden, moeten wij op de bestaande omstandigheden letten, op den staat van ons land, op het karakter zijner inwoners, op het aantal politieke partijen en godsdienstige secten, en met het oog op dat alles, zien wij in de gemengde scholen het beste practische opvoedingsstelsel, hetwelk tot nog toe uitgedacht is.

»Wij ondergeteekenden behooren tot verschillende kerkgenootschappen, en zijn vast en innig elk aan zijne eigene geloofsleer gehecht; echter gelooven wij niet, aan onze geloofsbegrippen in het minste te kort te doen, door mede te werken tot schraging van een opvoedingsstelsel, hetwelk gebouwd is op het beginsel om de onderscheidene geloofsstukken der kerkgenootschappen, waartoe de schoolgaande kinderen behooren, onaangeroerd te laten; hetwelk aan allen volledige gewetensvrijheid verzekert; hetwelk aan den arme hetzelfde regt, dat den rijke nimmer is betwist, toekent, om de godsdienstige opvoeding van zijn eigen kind zelf te besturen; hetwelk aan de geestelijken van elke gezindheid vrijlaat en ruime gelegenheid geeft, om de daartoe behoorende kinderen in hunne godsdienstleer te onderrigten; hetwelk strekt om onze pogingen tot bevordering van het zedelijk welzijn der natie niet te splitsen maar te vereenigen."

— Er zijn uit Australie 439 oncen goud aangebragt.

BELGIE.

BRUSSEL, 22 October.

Het Regeringsblad behelst een Koninklijk besluit strekkende, om gevolg te geven aan de toezegging om de onderscheidene vraagpunten betreffende het krijgswezen door eene Commissie te doen onderzoeken. Daarbij wordt bepaald dat eene Commissie, door den Minister van Oorlog in overeenstemming met den Ministerraad en onder 's Konings goedkeuring zamen te stellen uit leden der beide Wetgevende Kamers, uit Hoofdofficieren van het leger, en uit de Voorzitters der vroeger benoemde speciale Commissiën tot onderzoek der onderdeelen van het krijgswezen, — al wat 's lands militaire inrigtingen betreft, zal onderzoeken en daarvan aan den Minister van Oorlog verslag zal doen.

— Zondag l. l. heeft de Heer de Poitevin te Gend eene luchtreis gedaan, met hem stegen 6 personen, waarvan er vijf zaten in den pleizier-trein (!) die aan den ballon was gehecht, in de hoogte.

— De dagbladen geven dagelijks bewijzen, hoe zeer de wet op het middelbaar onderwijs de gemoederen verbittert. *L'impartial de Bruges* verhaalt, dat de Pastoor van een der steden eene Dame de absolutie dreigde te onthouden, als zij haren zoon niet van het stedelijk athenaeum nam. Zij zou hebben geantwoord, dat haar zoon er goed onderwijs ontving en dus op die school bleef.

— Twee jonge lieden gingen onlangs in eene herberg eene weddenschap aan dat een hunner 100 nooten op zou eten, hetgeen deze aannam en ook ten uitvoer bragt. Doch des avonds werd hij ongesteld, en des anderen daags was hij een lijk.

— De Kunstschilder W. Netscher, te Rotterdam geboren, is te Berchem in den ouderdom van 59 jaren overleden; de schilderkunst lijdt hierdoor een zwaar verlies.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 October.

Ten gevolge dat het werk van den Abt Lequeux, *Handboek van het Canoniek Regt*, op de lijst der verboden boeken geplaatst is, heeft de Aartsbisschop van Parijs de Theologische school, waar die Abt onderwijs gaf, gesloten, en de leerlingen naar het Seminarie aan St. Sulpice gezonden.

— De Generaal der Jesuiten, Pater Roothaan, wordt, na te Rome door den Paus allervriendelijkst ontvangen te zijn, wederom hier te lande verwacht.

SARDINIE.

TURYN, 18 October.

De Heer Farini tot opvolger van den Minister van Onderwijs, den Heer Groja, bestemd, heeft eerst geweigerd, om die betrekking te aanvaarden, maar ten laatste aan 's Konings persoonlijk verzoek, om zich daarmede te belasten, toegegeven. Zijne begaafdheden worden zeer geroemd, en hij zal waarschijnlijk, bij eene te verwachten organisatie van het openbaar onderwijs in Piemont, waaromtrent nog weinig of niets geregeld is, goede diensten kunnen bewijzen.

ITALIE.

ROME, 11 October.

Het officiele dagblad meldt de overeenkomst tusschen onze Regering en die van Oostenrijk, Modena, Parma en Toskane tot den aanleg van een spoorweg, welke van den eenen kant zal loopen van Piacenza naar Parma en Reggio, en van den anderen kant naar Mantua en Reggio, om vervolgens te worden voortgezet over Modena en Bologna naar Pistoja of Prato.

PRUISSEN.

BERLIJN, 21 October.

De Hoogleeraar in de Natuurkunde, Erman, is alhier in den ouderdom van 84 jaren overleden.

— Men schrijft uit Dusseldorp, dat met de werken voor den aanleg van den Pruissischen spoorweg een begin is gemaakt, en dat de weg zal loopen over Wesel en Emmerik.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 19 October.

Gisteren kwam de Keizer te Tarnow in Gallicie aan, alwaar eene prachtige zegeboog was opgerigt. De Keizer werd door het volk met luid vreugdegejuich ontvangen. Eene kompagnie Infanterie aan het Bisschoppelijk paleis geplaatst, waar de Keizer zijn intrek had genomen, bekwam op 's Keizers last, bevel om af te trekken; 't welk almede bij de menigte, die tot laat in den nacht de straten der algemeen geïllumineerde stad vervulde, een zeer gunstigen indruk maakte.

Den volgenden dag heeft Z. M. in persoon eene menigte verzoekschriften aangenomen, zonder dat er wachten waren geplaatst. Een paar gensdarmes zelfs, die een weinig ruimte wilden maken, zijn door den Keizer zelven verzocht om dit na te laten.

— De Oostenrijksche Generaal Grado is in Toscane tot algemeen militairen Bevelhebber benoemd, waardoor de meening bevestigd wordt, dat de Toscaansche Regering langzamerhand dit Groothertogdom in Oostenrijk zou willen inlijven.

— Blijkens eene bekend gemaakte officiele opgave hebben gedurende het tweede finantiele quartaal van 1851, de gezamenlijke uitgaven voor den Oostenrijkschen Staat 68,826,416 fl. bedragen, de inkomsten daarentegen 51,436,310 fl., zoodat dit tijdvak een tekort van ruim 17 millioen heeft opgeleverd, waarin onder anderen door de uitgifte van 10,147,661 fl. aan papieren geld voorzien is.

— De Stadhouder in Hongarije, de Aartshertog Albrecht, bezoekt thans de voornaamste plaatsen. Men verwacht hem spoedig weder in Pesth, ter invoering van de verordeningen, tot bevordering van de stoffelijke belangen der Hongaren.

— In de bezittingen van Oostenrijk in Italie zijn bijzondere voorlezingen over de Wijsbegeerte verboden. De Venetianen mogen alleen de Hoogeschool van Padua en de Lombardyers die van Pavia bezoeken. Alleen is ter gunste van de Geneeskundige faculteit eene uitzondering gemaakt, en ook op die van de Godgeleerdheid te Padua.

— De toestand der bevolking in Croatië is zeer ongunstig; een der vruchtbaarste gedeelten, Zagorie, wordt wegens misgewas met hongersnood bedreigd.

— Een van de rijkste grondbezitters van Gallicie, de Prins Leo Sapieha, is naar Londen vertrokken, ten einde door bemiddeling van Engelsche kapitalisten eene geregelde scheepvaart te openen met de kusten van de Zwarte en Oost Zeeën, en daardoor afzet-bronnen te verschaffen aan den granen-rijkdom van Gallicie.

FRANKFORT.

21 October.

Eergisteren werd er in de nabijheid der stad een schot gelost op den Oud-Burgemeester von Heyden, dat hem gelukkig alleen in de hand en het been gewond heeft. De dader is onbekend.

— In Denemarken is een gedeeltelijk nieuw Ministerie opgetreden, hetgeen, zoo het schijnt, echter geene verandering in de staatkunde van het Hof zal te weeg brengen.

— Bij Krems is den 14den een ontzettend ongeluk gebeurd. Er was ontdekt geworden dat uit een kruidtoren boven de stad aanzienlijke hoeveelheden buskruid gestolen werden. Eene tot onderzoek benoemde Commissie begaf er zich heen en was er naauwelijks aangekomen, of de toren vloog met een vreeselijken slag in de lucht. Bijna de geheele Commissie, eenige soldaten en beambten, als ook een klein meisje, vonden den dood; vele anderen werden gekwetst.

TURKYE.

CONSTANTINOPEL, 4 October.

De Wehabiten, eene den Turken vijandelijke secte, die 35 jaren in rust heeft geleefd, is uit Arabië gekomen en heeft de heilige Steden Mekka en Medina overvallen. De Turksche bezettingen, welke zich te weer stelden, werden vermoord, even als een groot gedeelte der inwoners. De Wehabiten vernielden de moskeeën, namen de kostbare voorwerpen mede, plunderden daarop de steden en voerden vele vrouwen en meisjes als gevangenen weg. Deze gebeurtenis heeft bij de Porte grooten indruk gemaakt, er zullen vele troepen worden afgezonden, om de Wehabiten te straffen.

— Om te voorzien in den finantiëlen nood der schatkist heeft de Sultan eene buitengewone belasting van ƒ2 per hoofd uitgeschreven.

— Te Smyrna is den 4den overleden de bekende Penning- en Oudheidkundige Borrel. — Er heerschte te Smyrna groote droogte en warmte; sedert den 5den Maart was er geen regen gevallen.

OOST-INDIE.

SUMATRA, 23 Augustus.

Op de noordwestelijke kust van dit eiland, dat niet aan het Nederlandsch gebied is onderworpen, en waar het onafhankelijke rijk van Atsjin gelegen is, zijn in April l. l. verscheidene Europesche handelsvaartuigen door de woeste Inlanders aangerand en onder anderen het Napolitaansch schip Clementine geplunderd en een gedeelte der bemanning vermoord.

De Fransche dagbladen berigten thans, dat het Fransche oorlogsvaartuig Cassini, op weg naar de Chinesche zee zijnde, in het midden van de maand Augustus jl. Sumatra's noordwestkust aangedaan en voor de aldaar gepleegde rooverijen wraak geoefend heeft. Eerst werden door het vaartuig, zonder wederstand te ontmoeten, te Daja eenige versterkingen der inlanders vernield. Vervolgens begaf de Kommandant van het vaartuig zich naar Atsjin en verwierf van den Sultan van dat Rijk eene schriftelijke belofte dat hij alle middelen zou aanwenden om de van de Clementine geroofde goederen te doen teruggeven en de schuldigen te doen straffen. De Sultan gaf zijne verwondering te kennen, dat een Fransch vaartuig eene beleediging, aan de Napelsche vlag aangedaan, kwam wreken, hierop werd, gelijk het berigt zegt, door den Franschen Scheepsbevelhebber geantwoord, dat het hier eene beleediging van regt en menschelijkheid gold, en dat alle Christen-Mogendheden zich gezamenlijk tot het straffen van zulke misdaden verpligt achtten.

KAAP DE GOEDE HOOP.

22 Augustus.

In den voor de Kolonie zoo ongunstigen loop van den oorlog tegen de Kaffers, is nog geene verandering gekomen. De Kaffers lieten de grensstreek aan de Britsche krijgsmagt over, zoodat uit het hoofdkwartier van den Opperbevelhebber geen berigt van eenig belangrijk wapenfeit was ontvangen, doch binnenwaarts breidden de Kaffers hunne verwoestingen en strooptogten verder en verder uit. Niet alleen was de streek boven Grahamstown tot aan de Oranjerivier, eene uitgestrektheid van 300 mijlen, verwoest, de boerderijen aldaar in brand gestoken, en het vee afgemaakt of weggevoerd, maar ook in Beneden-Albany, hetwelk tot voor korten tijd van de verwoesting verschoond was gebleven, waren nu een aantal woningen afgebrand en welvarende gezinnen tot den bedelstaf gebragt. De Olifantshoek verkeerde in groot gevaar, en deze plaats zou, zoo er niet spoedig ontzet kwam, in de magt des vijands vallen. De Opperbevelhebber had een gedeelte zijner troepen naar Beneden-Albany en naar de zoogenaamde Souvereiniteit gezonden. Hij was, naar men meende, gemagtigd om versterking van troepen van St. Helena, Mauritius en Bombay te ontbieden.

Volgens berigten uit Bloemfontein, van de Engelsche zijde afkomstig, zouden de Boeren zich minder dan tot nog toe, gezind betoonen om het Britsche gezag te ondersteunen, en zelfs de maatregelen van het koloniaal bewind tegenwerken.

— De laatste tijdingen in Engeland aangekomen, bevestigen niet alleen het bovenstaande, maar melden ook nog, dat de Engelsche troepen aan Rivers-bush eene geduchte nederlaag geleden hebben. Ten gevolge van dien toestand heeft dan ook de koloniale Regering 10,000 man versterking aangevraagd, met bijvoeging van een nadrukkelijk verzoek, om de afzending geen oogenblik uit te stellen.

Mosheh, het hoofd der Basuto's en zijn bondgenoot Molitsana hadden verklaard zich bij de Kaffers te willen voegen, en aan de nog onzijdige stamhoofden boden gezonden, ten einde hen over te halen om de wapens op te vatten en met de Gaika's en Basuto's »de blanke menschen in zee te drijven." Zoo deze voorstellingen ingang vonden, zouden de beide genoemde hoofden ongetwijfeld met al hunne magt de Engelsche krijgsmagt aanvallen.

— Op den 2den September hebben de Kaffers op den weg van Grahams Town naar Southwell eenige wagens aangevallen, en slaagden zij er in om vijf spannen ossen, ter waarde van 300 £, weg te rooven. Zoodra de Generaal-Majoor Somerset hiervan verwittigd werd, zette hij de Kaffers onverwijld na en kreeg bij 18 ossen weder in handen.

— Tijdingen uit Lynedoch melden, dat meest alle Tambookie dienstboden, die tot dusverre trouw gebleven waren, zich bij den vijand hebben gevoegd, na bevorens het rundvee, de paarden en schapen hunner meesters te hebben weggedreven. Onderscheidene gevechten hadden er tusschen de kolonisten en die roovers plaats gehad, waarin onderscheidene der laatsten, maar ook twee burgers den dood vonden. De vijand is weder in Olifantshoek en Neder-Albany verschenen, zoodra de Luitenant-Colonel Eyre uit dat gedeelte des lands was vertrokken. De Kaffers hadden eenige verwoestingen aangerigt en de burgerpatrouilles onophoudelijk bezig gehouden. In den namiddag van den 5den werd er een aanval gedaan op de woning van den Heer Goldwains te Burnt Kraal, 5 mijlen ten noordoosten van Grahams Town, waarbij de vijand 1200 schapen bemagtigde. Er waren onverwijld troepen afgezonden om den vijand te vervolgen. Op den 3den werden 3 herders uit het dorp Salem, door een 20-tal Kaffers aangevallen en, hoewel een hunner gevaarlijk gewond werd, waren de anderen gelukkig genoeg om met de kudde te ontsnappen. Te Farmerfield zijn twee woningen in de asch gelegd en veel vee weggevoerd.

Aangaande het gewone poststoomschip Sir Robert Peel heeft men nog niets naders vernomen.

LANDBOUW.

BERIGTEN, AANGAANDE HET DROOGLEGGEN DER LANDEN DOOR MIDDEL VAN DROOGPIJPEN, IN NEDERLAND.

Ofschoon van het droogleggen der landen, door middel van droogpijpen, sedert eenigen tijd weinig werd gesproken, zoo heeft echter deze zaak in ons land in de laatste tijden vele vorderingen gemaakt.

Op een uitstapje door de Provincie Utrecht en Zuid-Holland vond ik deswegens het een en ander, dat mij merkwaardig genoeg voorkomt, om aan de Lezers van de *Landbouw-Courant* mede te deelen.

Onlangs dan te Utrecht zijnde had ik het genoegen, te vernemen dat de Heer G. Munnincks van Cleeff het besluit genomen heeft, om een groot gedeelte van zijne uitgestrekte grondeigendommen met droogpijpen te doen voorzien.

Aanvankelijk was genoemde Heer hiermede begonnen met droogpijpen van den Heer Bryan te Utrecht. Later is de Heer van Cleeff er toe overgegaan om op zijne steenbakkerij, buiten Utrecht, een oven daartoe interigten en heeft hij een werktuig van de grootste soort, uit België ontboden om de benoodigde pijpen zelve te vervaardigen.

Het land dat door den Heer van Cleeff het eerst zal worden drooggelegd, is een stuk van (zoo ik meen) 38 bunders, hetwelk een gedeelte uitmaakt van de bouwerij, welke door genoemden Heer voor eigen rekening gedreven wordt.

Om de pijpen, op deze gronden, tot eene behoorlijke diepte te kunnen brengen, zal de waterstand door middel van eenen molen, verlaagd worden.

Deze laatste omstandigheid is reeds een zaak van veel belang. De tegenstanders van het droogleggen voeren steeds aan, dat er in ons land zoo weinig landen, hoog genoeg boven water liggen, om te worden droog gelegd. Het is waar dat deze gronden eene vrij groote uitgestrektheid innemen doch het is ook waar, dat er vele gronden gevonden worden, die hoog genoeg liggen, en dat er vele zijn die, op het voorbeeld van den Heer van Cleeff, op een peil kunnen gebragt worden, geschikt om te worden drooggelegd.

Wanneer wij wel onderrigt zijn dan bestaat bij den Heer van Cleeff het voornemen, om, althans in later tijd, droogduikers in den handel te brengen.

Weinige uren later mijne schreden naar de fabriek van Landbouw-werktuigen rigtende, vond ik onzen bekwamen Jenke bezig met de laatste hand te leggen aan een werktuig om droogduikers te vervaardigen, dat door den Heer Rose te Utrecht besteld was. Tevens vernam ik toen dat een dergelijk werktuig nog besteld was, voor rekening van den Heer Cremer, te Bolsward.

Komaan, dacht ik, dat geeft concurrentie en dus goede en goedkoope waar. Twee omstandigheden, die wij landbouwers volstrekt noodig hebben, als ons bewegende op een terrein waar elke boer, zoo wel in Europa als in Noord-Amerika, met ons in concurrentie treedt.

Nog onder den indruk dier gedachten te Leyden komende, vernam ik al spoedig dat de, door Z. M. den Koning in België bestelde werktuigen, tot het vervaardigen van droogpijpen, waren ontvangen en op verschillende plaatsen in ons land ten geschenke zijn gegeven; als één aan het Genootschap te Onderdendam, één aan de School te Haren, en één aan de Maatschappij van Nijverheid te Haarlem. Dit laatste werktuig was door laatstgenoemde Maatschappij afgestaan aan den Heer J. P. Neuhaus, Fabrikant in potten, tuinsieraden, Etrurische vaten, enz. te Leyden.

Deze laatste tijding was mij bijzonder aangenaam, omdat ik den Heer

Neuhaus als zeer bekwaam en vol ijver in zijn vak, had leeren kennen, en omdat het publiek door zijne vele belooningen, bij verschillende gelegenheden behaald, gunstig voor hem moet zijn gestemd. Ik spoedde mij naar de werkplaats en vond den Heer Neuhaus juist bezig om met zijn werktuig, uit de gemalen klei, pijpen te persen, en ofschoon eerst 3 dagen in het bezit van genoemd werktuig, waren er echter reeds duizende pijpen gevormd. Met verbazende snelheid, en aan het toveren grenzende, volgen de 4 rijen pijpen, uit de klomp gemalen klei, elkander onophoudelijk op. Groote snelheid gepaard met juistheid van werking, waren twee voorname deugden van dit werktuig.

Weldra zullen dan reeds 6 werktuigen in ons land dagelijks werkzaam zijn, om aan de landeigenaars en de landbouwers die ontschatbare materialen te leveren, waarmede de opbrengst van vele gronden, zoo verbazend kan toenemen. Zal men er gebruik van maken? Door den tijd ongetwijfeld, doch vele lieden willen eerst eenige proeven afwachten, en daarvoor pleit veel, ofschoon het mij steeds voorkomt, dat er elders proeven voldoende genomen zijn, om het niet bij ons, ook op uitgebreide schaal, te bewerkstelligen.

Terwijl ik dit bovenstaand ter neder schreef, ontving ik eenige droogpijpen, door den Heer Neuhaus sedert gebakken. Deze monsters voldoen mij bijzonder en zoo die pijpen, de beste Belgische fabricaten niet overtreffen, dan toch staan zij daarmede volkomen gelijk, terwijl ook de prijs vrij wel overeenstemt.

Ik geef deze aanbeveling, alléén om wat bekendheid aan de zaak te geven. Goede waar tegen matige prijzen, doet een voldoend aftrek van zelve ontstaan.

WTTEWAALL.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, op Zaturdag den 25sten October 1851, des namiddags ten 2 ure.

De toestand der Hervormde Gemeente te Haaksbergen (Provincie Overijssel) blijft zeer kommerlijk. Duizend Protestanten, te midden van eene veel talrijker Roomsch-Katholieke bevolking, zijn beroofd van hun Bedehuis en buiten magte in de daarstelling van een ander te voorzien. Boven vermogen hebben zij bijgedragen, maar veel, zeer veel blijft ontbreken, en dringend is de behoefte aan Christelijke ondersteuning.

Dankbaar voor de ontvangen giften, waarvan reeds berigt gegeven is, beveelt de Ondergeteekende deze zwaar beproefde Gemeente nogmaals in het deelnemend aandenken zijner Broeders en Zusters te deze stede aan.

LEYDEN, 21 October 1851. NANNING BERKHOUT.

215de Staats-Loterij.

Trekking der Vierde Klasse.

3de Trekking. No. 13366 een prijs van *f* 5,000. No. 16458 een prijs van *f* 1,250. Nos. 1924, 15273 en 16032 ieder een prijs van *f* 1000.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: C. A. SEYN,
van Leyden,
EN
ROTTERDAM, 22 October 1851. F. VAN DE WIEL.
Eenige Kennisgeving.

Op den 20sten October 1851 overleed te Leyden, ANNA FRANÇOISE VAN BEMMELEN, eenige Dochter van A. A. DE KEMPENAER, Wede J. F. VAN BEMMELEN.

Voor de velen blijken van deelneming bij gelegenheid van ons Huwelijk betoond, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

W. P. J. VAN DER CHIJS,
KOUDEKERK A/D RIJN, 23 October 1851. A. S. VAN DER CHIJS.

De Schuldeischers van den Gefailleerden B. KORTHALS, *Parapluimaker* te *Leyden*, worden nogmaals **opgeroepen**, om op Woensdag den 29sten October des morgens ten *elf* ure in de zaal der Arrondissements-Regtbank op het Raadhuis alhier te verschijnen, ten einde tot de Verificatie hunner Schuldvorderingen worde overgegaan.

Mr. NEER, *Advocaat*.

Aan de **Chocolaad-Fabriek** van L. BRANDLIGT, Haarlemmerstraat No. 380, zijn, als naar gewoonte te verkrijgen, **CHOCOLADE**, met Banilles, AB *f* 2.00, AC *f* 1.60, AD *f* 1.25, zonder Banilles AAAA *f* 1.00, AAA *f* 0.80, AA *f* 0.70, A *f* 0.60, zoete AAAA *f* 1.00, zoete AA *f* 0.70.

Aangemoedigd door het welslagen mijner pogingen, om door aanwending van ***Gutta Percha***, alle soorten van Heeren- en Dames-Schoenen en Laarzen, Waterdigt te maken, beveelt de Ondergeteekende zich op nieuw bij het naderend Wintersaisoen in de algemeene gunst, belovende prompte bediening, elegante fatsoenen en soliditeit.

In Depôt ontvangen en aanbeveling waardig: **Vilten Pantoffels** met Lederen en ook met Vilten Zolen naar verkiezing. Zij zijn sterk en net gemaakt en overtreffen de Saksische door betere passing en lagere prijzen.

P. G. LE GIE,
Schoen- en Laarzenmaker, Nieuwsteeg, No. 705.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg, te *Leyden*, op Zaturdag den 25sten October 1851, bij Opveiling en op Zaturdag den 1sten November 1851, bij Afslag beide des Avonds ten 6 ure, van:

1o. Een WINKELHUIS EN ERF, aan de zuidzijde van het Pieterskerkhof omtrent de Kloksteeg, Wijk IV. No. 812.

2o. Een WINKELHUIS, aan de zuidzijde van de Korte Nieuwstraat, Wijk VII. No. 927.

3o. Een WINKELHUIS, aan de westzijde van de Lange Pieterskerk-Choorsteeg aan den hoek van het Sint Pieterskerkhof.

4o. Een HUIS, aan de westzijde van de Lange Pieterskerk-Choorsteeg omtrent het Pieterskerkhof, Wijk IV. No. 478 A.

5o. Een HUIS, aan de noordzijde van de Baatstraat, Wijk V. No. 539 A.

6o. Een HUIS EN ERF, aan de westzijde van de Oostdwarsgracht op den hoek van de Baatstraat, Wijk V. No. 540.

De voorschreven Perceelen kunnen worden bezigtigd, daags vóór en op den dag der Opveiling en van de definitive Toewijzing, terwijl inmiddels na de Opveiling tot en met Vrijdag den 31sten October 1851, Verhoogingen worden aangenomen, en informatien te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

Eene verbazingwekkende genezing van 85 wonden door de Zalf en Pillen van Holloway.

Uittreksel uit eenen brief van den Heer JEREMIAS REED te Molong bij Sydney gedagteekend 25 September 1848, aan den Professor HOLLOWAY. Mijn Heer, Ik heb eene schuld van dankbaarheid aan u af te dragen voor mijne, bijna wonderbaarlijke genezing door uwe *Zalf en Pillen*, na een zevenjarig lijden, veroorzaakt door vocht en koude. Toen ik begon uw geneesmiddel te gebruiken, had ik reeds meer dan 200 £ aan medicijnen en geneeskundigen raad uitgegeven, zonder eenig goed gevolg. Ik had op verschillende deelen van het ligchaam 85 zweren, en leed verschrikkelijk, doch uwe *Zalf* en *Pillen* hebben mij genezen, en thans geniet ik de beste gezondheid.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. G. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 22 October.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	[illegible]
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2 1/2	pCt.	57 1/4	57 9/16	57 1/2
Dito Certificaten	3	"	67 1/4	67 1/4	67 5/8
Dito dito	4	"	89 3/4	89 1/4	89 1/2
Amortisatie Syndicaat	3 1/2	"	88 7/8	—	—
Handelmaatschappij	4 1/2	"	109	—	—
O. I. Leening	4	"	88 1/4	—	—
Dito Holl. Spoorweg		"	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4 1/2	"	—	—	—
Haarlemmermeer	5	"	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	"	104 3/8	105 3/8	105
Dito dito 1828 en 1829	5	"	104	104 1/8	104 1/8
Certs. bij dito 1831 en 1833	5	"	94 1/4	94 1/4	—
Dito 1840	4	"	88 5/8	88 3/4	88 3/4
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	"	88 1/4	—	—
Dito dito Nieuwe	4	"	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	"	—	—	—
Certificaten van dito	6	"	—	—	—
POLEN, Obligatiën	4	"	77 1/2	77 3/4	—
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250	"	—	—	—
Dito dito 1835	500	"	149 1/4	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	14 3/16	14 1/4	14 5/16
Dito dito Onbep. Stukken	5	"	14 1/8	14 1/16	—
Dito Obligatiën	3	"	38 1/2	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	"	35 1/16	35 3/16	34 15/16
Coupons Ardoins			8 5/16	8 1/4	8 3/16
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	"	—	—	—
Dito	4	"	—	—	—
Dito Metall.	5	"	71 5/8	71 3/4	—
Dito Nieuwe	5	"	78	78 9/16	78 1/4
Dito 1847	2 1/2	"	37 3/16	37 1/4	—
BELGIE, Banc.	2 1/2	"	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2 1/2	"	47 1/8	47 1/4	47 1/8
BRAZILIË, 1824 100 £	5	"	89 1/4	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	"	33 7/16	33 1/2	33 1/2
Dito dito	4	"	32 3/8	32 5/16	32 5/16
VENEZUELA,	3 1/4	"	—	—	—
MEXICO,	5	"	25 3/4	25 13/16	25 3/4
AMERIKA, Bankactiën			2 11/16	3 1/16	3 1/16

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 75.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt. Prolongatie 2 1/2 pCt. Wissel-Disconto 2 1/2

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.